

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В
КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру у вчиненні кримінального правопорушення**

м. Київ

«12» вересня 2024 року

Старший слідчий відділу розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту слідчого управління Головного управління Національної поліції в Київській області старший лейтенант поліції Пагас Артур Едуардович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12022100050000424 від 01.03.2022 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 2, 3 ст. 110, ч. 1 ст. 115, ч. 2 ст. 437, ч. ч. 1, 2 ст. 438, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, у зв'язку з наявністю достатніх доказів для повідомлення про підозру особі у вчиненні кримінальних правопорушень, керуючись ч. 4 ст. 22, ст. 36, п. 6 ч. 2 ст. 40, ст.ст. 111, 112, ст.ст. 276, 277, 278, 279 КПК України,-

ПОВІДОМИВ:

МАРКЄЛОВУ Олександрю Валерійовичу,
11.09.1972 року народження, уродженцю
Красноярського краю російської федерації,
громадянину російської федерації,
zareєстрований та проживає за адресою: рф,
Красноярський край, м. Красноярськ, пров.
Светлогорський, буд. 4, кв. 138, контактний
номер телефону: +79135097987,
військовослужбовець УФСВ НГ РФ по КО,
обіймає посаду командира спеціальної
машини загону мобільного особливого
призначення ОМОН «Ратибор» Управління
Росгвардії по Красноярському краю
Сибірського округу військ національної
гвардії рф, -

про підозру в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані з умисним вбивством, вчинені за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України.

ЗМІСТ ПІДОЗРИ:

1. З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією російської федерації проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент рф оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення зс рф, інших збройних формувань рф та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою рф, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти рф та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

2. Відповідно до ст. 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – ДП I), для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й воєнні об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти воєнних об'єктів.

Відповідно до ч. 1 ст. 51 ДП I цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями.

Крім того, згідно з ч. 2 ст. 51 ДП I цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів.

Разом з цим, відповідно до ч. 2 ст. 75 ДП I та до ст.ст. 3, 32 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 заборонені в будь-який час і в будь-якому місці насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, що перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, зокрема вбивство та будь-яке інше brutальне поводження з військових властей.

Також відповідно до п. а ст. 3 ст. 85 ДП I перетворення цивільного населення або окремих цивільних осіб на об'єкт нападу є серйозним порушенням цього Протоколу, коли вони вчиняються навмисне на порушення відповідних положень цього Протоколу і є причиною смерті або серйозного тілесного пошкодження чи шкоди здоров'ю.

Відповідно ст. 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 серйозні порушення становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема, умисне вбивство.

3. Військовослужбовець зс рф Маркелов Олександр Валерійович, обіймаючи посаду командира спеціальної машини загону мобільного особливого призначення ОМОН «Ратибор» Управління Росгвардії по Красноярському краю Сибірського округу військ національної гвардії рф, брав участь у вторгненні на територію України у складі Посиленої тактичної групи № 2 оперативної групи військ Національної гвардії РФ.

Громадянин Російської Федерації Маркелов Олександр Валерійович, перебуваючи у військовій формі встановленого зразка, маючи автоматичну вогнепальну зброю - автомат Калашникова, будучи військовослужбовцем загону мобільного особливого призначення Управління Росгвардії по Красноярському краю (далі – ЗМОП Управління Росгвардії по Красноярському краю), маючи спеціальне звання «майор поліції», тобто, будучи комбатантом у розумінні статті 44 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), з невстановлених мотивів, усвідомлюючи, що агресія проти України та її жителів організована і здійснюється представниками влади рф та зс рф, які діють в порушення вищевказаних нормативних правових актів, виконуючи злочинні накази, приймав безпосередню участь у актах збройної агресії на території України, зокрема селища Гостомель Бучанського району Київської області.

Приблизно з 25.02.2022 по 31.03.2022 (точну дату та час встановити не виявилось за можливе) внаслідок збройної агресії російської федерації територія селища Гостомель Бучанського району Київської області фактично перейшла під владу армії рф, тобто була окупована.

В окупації селища Гостомель Бучанського району Київської області у складі Посиленої тактичної групи № 2 оперативної групи військ Національної

гвардії рф Угрупування військ «Восток» брав участь загін мобільного особливого призначення «Ратитор» Управління Росгвардії по Красноярському краю Сибірського округу військ Національної гвардії рф.

4. У період часу з 25.02.2022 по 31.03.2022 командир спеціальної машини загону мобільного особливого призначення «Ратитор» управління Росгвардії по Красноярському краю Сибірського округу військ Національної гвардії рф Маркелов О.В., маючи спеціальне звання «майор поліції», будучи озброєним автоматичною вогнепальною зброєю - автоматом Калашникова, в форменому одязі, включеному до складу одягнених у форму озброєних підрозділів регулярних військ російської федерації, тобто комбатантом, в штаті спеціального загону швидкого реагування (надалі - СЗШР) «Росгвардії», в який входили працівники СЗШР «Росгвардії» з м. Красноярськ і працівники ЗМОП «Росгвардії» по Красноярському краю російської федерації, перебуваючи на території окупованого представниками підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації селища Гостомель Бучанського району Київської області, будучи обізнаним із законами та звичаями війни, передбаченими та закріпленими в положеннях міжнародного законодавства, нормативно-правових актах рф, маючи умисел, направлений на порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою, за попередньою змовою з іншими невстановленими на цей час військовослужбовцями зс рф спеціального загону швидкого реагування «Росгвардії», брав безпосередню участь у вторгненні на територію України у складі російських окупаційних військ та в актах збройної агресії проти цивільного населення на території Київської області.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 і ч. 2 ст. 438 КК України, у вчиненні якого підозрюється

Маркелов Олександр Валерійович:

Так, Маркелов Олександр Валерійович, будучи в штаті управління «Росгвардії» по Красноярському краю російської федерації озброєним, в форменому одязі, включеному до складу одягнених у форму озброєних підрозділів регулярних військ рф, тобто комбатантом, разом з іншими невстановленими військовослужбовцями спеціального загону швидкого реагування «Росгвардії», в який входили працівники СЗШР «Росгвардії» по Красноярському краю і працівники ЗМОП «Росгвардії» по Красноярському краю російської федерації у загальній кількості приблизно 150-170 чоловік, знаходячись у підпорядкуванні військовослужбовців із числа командного складу управління «Росгвардії» по Красноярському краю, а саме, Особи 1 (обвинувальний акт щодо якої 01.01.2023 скеровано до суду в кримінальному провадженні № 12022100000000843 від 04.11.2022 за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України, далі - Особа 1), заступника командира загону мобільного

особливого призначення «Росгвардії» по Красноярському краю російської федерації Особи 2 (обвинувальний акт щодо якої 01.01.2023 скеровано до суду в кримінальному провадженні № 12022100000000843 від 04.11.2022 за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України, далі - Особа 2) та заступника командира загону міліції особливого призначення ГУВС по Красноярському краю рф Особи 3 (обвинувальний акт щодо якої 01.01.2023 скеровано до суду в кримінальному провадженні № 12022100000000843 від 04.11.2022 за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України, далі - Особа 3), здійснюючи бойові завдання на території України з 24.02.2022, діючи за попередньою змовою групою осіб, маючи умисел на порушення законів та звичаїв війни, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападів на цивільне населення, поєднаних з умисним вбивством, брав безпосередню участь у вторгненні на територію України у складі російських окупаційних військ та в актах збройної агресії проти цивільного населення на території Київської області.

Так, 25.02.2022, у ранковий період доби, більш точного часу органом досудового розслідування не встановлено, Маркелов Олександр Валерійович, будучи в штаті управління «Росгвардії» по Красноярському краю російської федерації озброєним, в форменому одязі, включеному до складу одягнених у форму озброєних підрозділів регулярних військ російської федерації, тобто комбатантом, разом з іншими невстановленими органом досудового розслідування військовослужбовцями спеціального загону швидкого реагування «Росгвардії», діючи умисно, маючи умисел, направлений на вчинення порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаних з умисним вбивством, за попередньою змовою групою осіб, перебуваючи на бойових позиціях по вул. Шевченка та по вул. Свято-Покровській напроти ЖК «Чеський двір» неподалік від магазину ТОВ «ФОРА», розташованого за адресою: Київська обл., сел. Гостомель, Гостомельське шосе, 1, отримав від свого командира Особи 1 злочинний наказ, погоджений і скерований безпосередніми командирами Особою 2 та Особою 3 про напад не вибіркового характеру на цивільне населення шляхом розстрілу цивільного населення та будь-яких транспортних засобів, які рухаються по вул. Шевченка в сел. Гостомель Київської області в напрямку м. Буча Київської області з м. Києва та в протилежному напрямку по цій трасі, у зв'язку з чим у Маркелова О.В. разом з іншими невстановленими військовослужбовцями зс рф спеціального загону швидкого реагування «Росгвардії» сформувався кримінально-протиправний спільний з Особою 1, Особою 2 та Особою 3 умисел, направлений на вчинення порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі нападу невибіркового характеру на цивільне населення, поєднане з умисним вбивством, за попередньою змовою

групою осіб.

У подальшому, 25.02.2022, приблизно о 10 год. 19 хв., Маркелов Олександр Валерійович, за попередньою змовою разом з іншими невстановленими в ході досудового розслідування військовослужбовцями зс рф спеціального загону швидкого реагування «Росгвардії», в який входили працівники СЗШР «Росгвардії» по Красноярському краю і працівники ЗМОП «Росгвардії» по Красноярському краю рф, перебуваючи на бойових позиціях по вул. Шевченка та вул. Свято-Покровській напроти ЖК «Чеський двір», неподалік від магазину ТОВ «ФОРА», розташованого за адресою: Київська область, сел. Гостомель, Гостомельське шосе, 1 під командуванням Особи 1 та на виконання злочинного наказу останнього, а також Особи 2 і Особи 3, діючи умисно, маючи умисел на порушення законів та звичаїв війни, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, зокрема вимог ст.ст. 48, 51, 52, 75 ДП І, ст.ст. 3, 32, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 відкрив прицільний вогонь з автоматичної вогнепальної зброї - автомата Калашникова на ураження по транспортному засобі «Chevrolet Aveo» з державним номерним знаком КА 5465 НТ, що рухався по вул. Шевченка у сел. Гостомель Київської області в напрямку м. Буча Київської області (на ділянці дороги за координатами 50.5551976, 30.2728375), у якому перебував водій Ушатенко Михайло Віталійович, 20.12.2000 року народження, та пасажирка Зверєва Альона Олександрівна, 31.01.2000 року народження, що знаходилася на передньому сидінні вказаного автомобіля, в результаті чого останні отримали вогнепальні поранення не сумісні з життям, від яких померли на місці.

Унаслідок указаних умисних дій Маркелова Олександра Валерійовича та його не встановлених на цей час співучасників Зверевій Альоні Олександрівні спричинено тілесні ушкодження у вигляді наскрізного осколкового поранення голови з вхідною раною в лобній області справа і вихідною в потиличній ділянці справа у верхній третині, з раньовим каналом, що відходить від в напрямку спереду-назад, дещо знизу до гори, з проникненням в черепну порожнину, з переломами кісток черепа та ушкодженням головного мозку по його ходу.

При цьому, осколкове поранення утворились прижиттєво, незадовго до смерті, від дії вогнепальної зброї, має ознаки тяжких тілесних ушкоджень (за критерієм безпеки для життя в момент заподіяння) та перебуває в прямому причинному зв'язку з настанням смерті Зверєвої Альони Олександрівни.

Унаслідок указаних умисних дій Маркелова Олександра Валерійовича та його не встановлених на цей час співучасників Ушатенку Михайлу Віталійовичу спричинено вогнепальне проникаюче сліпе осколкове поранення шиї з вхідною раною на правій боковій поверхні шиї з раньовим каналом, що відходить від неї в напрямку знизу-вверх, ззаду-наперед, справа-наліво, з ушкодженням по його ходу м'яких тканин голови, шиї та ймовірним ураженням шийних хребців; два сліпих вогнепальних проникаючих осколкових

поранення на задній поверхні грудної клітки справа з вхідними ранами в правій підлопатковій області та раньовими каналами, що відходять від них в напрямку ззаду-наперед, справа-наліво та знизу-вверх з проникненням в праву плевральну порожнину з ймовірним ушкодженням внутрішніх органів; сліпе вогнепальне проникаюче осколкове поранення спини з вхідною раною в поперековій області справа та раньовим каналом, що відходить від неї в напрямку ззаду-наперед, справа-наліво та знизу-вверх з проникненням в черевну порожнину та ймовірним ушкодженням внутрішніх органів; наскрізне вогнепальне кульове поранення правого плеча з вхідною раною на правому надпліччі, раньовим каналом, що відходить від неї в напрямку зверху-вниз, спереду-назад та зліва-направо з ушкодженням голівки правої плечової кістки та вихідною раною на зовнішній поверхні правого плеча; наскрізне вогнепальне кульове поранення спини з вхідною раною в поперековій області зліва, раньовим каналом, що відходить від неї підшкірно в напрямку справа-наліво, практично горизонтально, дещо зверху-вниз та вихідною раною в даній області.

При цьому, вказані вогнепальні поранення утворились прижиттєво, незадовго до смерті, практично одномоментно, від дії вогнепальної зброї, а саме дії осколків вибухових снарядів, мають ознаки тяжких тілесних ушкоджень за ознакою небезпеки для життя та перебувають в прямому причинному зв'язку з настанням смерті Ушатенка Михайла Віталійовича.

Разом з цим, військовослужбовець зс рф Маркелов Олександр Валерійович усвідомлював, що пасажирів «Chevrolet Aveo» з державним номерним знаком КА 5465 НТ є цивільними особами у розумінні ст. 50 ДП І, тобто особами, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права та не повинні бути об'єктами нападів, а також, що його дії можуть призвести до заподіяння смерті цивільним особам.

Таким чином, Маркелов Олександр Валерійович усвідомлював суспільну небезпечність своїх дій, передбачав можливість та неминучість настання смерті цивільних осіб і бажав її настання, а також виконав усі дії, які вважав необхідними для доведення вбивства до кінця.

Отже, Маркелов Олександр Валерійович підозрюється у тому, що, перебуваючи на посаді командира спеціальної машини загону мобільного особливого призначення «Ратибор» управління Росгвардії по Красноярському краю Сибірського округу військ національної гвардії рф, майор поліції, усвідомлюючи існування міжнародного збройного конфлікту, 25.02.2022, приблизно о 10 год. 19 хв., разом з іншими невстановленими в ході досудового розслідування військовослужбовцями зс рф спеціального загону швидкого реагування «Росгвардії», перебуваючи на бойових позиціях по вул. Шевченка та вул. Свято-Покровській напроти ЖК «Чеський двір», неподалік від магазину ТОВ «ФОРА», розташованого за адресою: Київська обл., сел. Гостомель, Гостомельське шосе, 1 (на ділянці дороги за координатами 50.5551976, 30.2728375) в порушення вимог ст.ст. 48, 51, 52, 75 ДП І, ст.ст. 3, 32, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від

12.08.1949, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб, усвідомлюючи, що водій та пасажирка автомобіля «Chevrolet Aveo» з державним номерним знаком КА 5465 НТ є цивільними особами у розумінні ст. 50 ДП І, тобто особами, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права та які не повинні бути об'єктами нападів, разом з нестановленими представниками російських окупаційних військ відкрив вогонь з автоматичної вогнепальної зброї - автомата Калашникова по автомобілю «Chevrolet Aveo», д.н.з. КА 5465 НТ та людям, які перебували в ньому, тобто вчинив напад на цивільних осіб.

Унаслідок вчинення нападу заподіяно смерть цивільним особам Ушатенку Михайлу Віталійовичу та Зверевій Альоні Олександрівні.

У результаті зазначеного обстрілу, автомобіль «Chevrolet Aveo» з державним номерним знаком КА 5465 НТ отримав 127 пошкоджень, які є вогнепальними та утворені оболонковим або напівоболонковим снарядом та зупинився по ходу руху транспортного засобу на правій стороні узбіччя біля дороги.

Таким чином, військовослужбовець зс рф Маркелов Олександр Валерійович, діючи за попередньою змовою групою осіб з іншими не встановленими на цей час представниками російських окупаційних військ, в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, умисно здійснив напад на цивільні особи, що не брали безпосередньої участі у воєнних діях, поєднаний з умисним вбивством, чим порушив вимоги ст.ст. 48, 51, 52, 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І) від 08 червня 1977 року та ст.ст. 3, 32, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949.

Правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Маркелов О.В., із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність:

МАРКЄЛОВ Олександр Валерійович, обгрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднані із умисним вбивством, вчинені за попередньою змовою групою осіб, тобто, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України.

Одночасно підозрюваному МАРКЄЛОВУ Олександру Валерійовичу роз'яснено, що відповідно до ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України він як підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Крім того, підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Підозрюваний, який є іноземцем та ув'язнений, має право на зустріч з представником дипломатичної або консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний також має інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

**Старший слідчий відділу розслідування
злочинів, учинених в умовах збройного
конфлікту слідчого управління
ГУНП в Київській області
старший лейтенант поліції**

Артур ПАГАС

ПОГОДЖЕНО

**Прокурор, який здійснює нагляд за
додержанням законів під час проведення
досудового розслідування у формі
процесуального керівництва в
кримінальному провадженні
№ 12022100050000424 -
прокурор відділу Київської
обласної прокуратури**

Оксана КАЛЮС

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В
КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

УВЕДОМЛЕНИЕ

о подозрении в совершении уголовного правонарушения

г. Киев

«1» сентября 2024 года

Старший следователь отдела расследования преступлений, совершенных в условиях вооруженного конфликта следственного управления Главного управления Национальной полиции в Киевской области старший лейтенант полиции Пагас Артур Эдуардович, рассмотрев материалы уголовного производства № 12022100050000424 от 01.03.2022 по признакам уголовных правонарушений, предусмотренных ч.ч. 2, 3 ст. 110, ч. 1 ст. 115, ч. 2 ст. 437, ч.ч. 1, 2 ст. 438, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 УК Украины, в связи с наличием достаточных доказательств для уведомления о подозрении лицу в совершении уголовных правонарушений, руководствуясь ч. 4 ст. 22, ст. 36, п. 6 ч. 2 ст. 40, ст.ст. 111, 112, ст.ст. 276, 277, 278, 279 УПК Украины,-

УВЕДОМИЛ:

МАРКЕЛОВУ Александру Валерьевичу, 11.09.1972 года рождения, уроженцу Красноярского края российской федерации, гражданину российской федерации, зарегистрирован и проживает по адресу: рф, Красноярский край, г. Красноярск, пер. Светлогорский, д. 4, кв. 138, контактный номер телефона: +79135097987, военнослужащий УФСВ НГ РФ по КО, занимает должность командира специальной машины отряда мобильного особого назначения ОМОН «Ратибор» Управления Росгвардии по Красноярскому краю Сибирского округа войск национальной гвардии рф, -

о подозрении в нарушении законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласно на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, соединенные с умышленным убийством, совершенные по предварительному сговору группой лиц, то есть в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 УК Украины.

СОДЕРЖАНИЕ ПОДОЗРЕНИЯ:

1. С февраля 2014 года до сих пор продолжается международный вооруженный конфликт, вызванный вооруженной агрессией Российской Федерации против Украины и оккупацией части территории Украины. В ходе указанного международного вооруженного конфликта 24 февраля 2022 года президент рф объявил начало так называемой специальной военной операции, которая заключалась в осуществлении полномасштабного вторжения в рф, других вооруженных формирований рф и подконтрольных им группировок иррегулярных вооруженных формирований на территорию Украины.

Факт полномасштабного вооруженного вторжения на территорию Украины не скрывался властями рф, а также установлен решениями международных организаций, в частности резолюцией Генеральной Ассамблеи ООН ES-11/1 от 02.03.2022 «Об агрессии против Украины», п. п. 1, 3 Заключения 300(2022) Парламентской Ассамблеи Совета Европы «Последствия агрессии Российской Федерации против Украины», п. п. 17, 18 приказа Международного Суда ООН от 16.03.2022 по ходатайству о принятии временных мер по делу «Обвинение в геноциде в соответствии с Конвенцией о предотвращении преступления геноцида и наказании за него (Украина против рф и др.)».

Согласно ст. 2, общей для Женевских конвенций о защите жертв войны 1949 года, эти конвенции, как и другие акты законов и обычаев войны (международного гуманитарного права), применяются ко всем случаям объявленной войны или любого другого вооруженного конфликта, который может возникнуть между двумя или более Высокими Договаривающимися Сторонами, даже если одна из них не признает состояния войны, в том числе ко всем случаям частичной или полной оккупации Высокой Договаривающейся Стороны, даже если эта оккупация не подпадает никакому вооруженному сопротивлению.

2. Согласно ст. 48 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 8 июня 1977 года (далее - ДП I), для обеспечения уважения и защиты гражданского населения и гражданских объектов стороны, находящиеся в конфликте, должны всегда различать гражданское население и комбатантов, а также гражданские и военные объекты и соответственно направлять свои действия только против военных объектов.

Согласно ч. 1 ст. 51 ДП I гражданское население и отдельные гражданские лица пользуются общей защитой от опасностей, возникающих в связи с военными операциями.

Кроме того, согласно ч. 2 ст. 51 ДП I гражданское население как таковое, а также отдельные гражданские лица не должны быть объектом нападений. Вместе с тем, согласно ч. 2 ст. 75 ДП I и ст.ст. 3, 32 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 запрещены в любое время и в любом месте насилие над жизнью, здоровьем и физическим и психическим состоянием лиц, находящихся под властью участвующей в конфликте стороны, в частности убийство и любое другое грубое обращение с военными властями.

Также согласно с п. а ст. 3 ст. 85 ДП I превращение гражданского населения или отдельных гражданских лиц в объект нападения является серьезным нарушением этого Протокола, когда они совершаются умышленно в нарушение соответствующих положений этого Протокола и вызывают смерть, либо серьезное телесное повреждение или вред здоровью.

Согласно ст. 147 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 серьезные нарушения составляют такие нарушения, которые охватывают такие действия, если они совершены против лиц или собственности, находящихся под защитой этой Конвенции, в частности, умышленное убийство.

3. Военнослужащий вс рф Маркелов Александр Валерьевич, занимая должность командира специальной машины отряда мобильного особого назначения ОМОН «Ратибор» Управление Росгвардии по Красноярскому краю Сибирского округа войск национальной гвардии РФ, участвовал во вторжении на территорию Украины в составе Усиленной тактической группы № 2 оперативной группы войск Национальной гвардии РФ.

Гражданин Российской Федерации Маркелов Александр Валерьевич, находясь в военной форме установленного образца, имея автоматическое огнестрельное оружие - автомат Калашникова, являясь военнослужащим отряда мобильного особого назначения Управления Росгвардии по Красноярскому краю (далее – ОМОН Управления Росгвардии по Красноярскому краю), имея специальное звание «майор полиции», то есть, являясь комбатантом в понимании статьи 44 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающемуся защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), по неустановленным мотивам, осознавая, что агрессия против Украины и ее жителей организована и осуществляется представителями власти рф и вс рф, которые действуют в нарушение вышеуказанных нормативных правовых актов, выполняя преступные приказы, принимал непосредственное участие в актах вооруженной агрессии на территории Украины, в частности поселка Гостомель Бучанского района Киевской области.

Примерно с 25.02.2022 по 31.03.2022 (точную дату и время установить не оказалось возможным), в результате вооруженной агрессии Российской Федерации территория поселка Гостомель Бучанского района Киевской области, фактически перешла под власть армии рф, то есть была оккупирована.

В оккупации поселка Гостомель Бучанского района Киевской области в составе Усиленной тактической группы №2 оперативной группы войск Национальной гвардии рф Группировки войск «Восток» принимало участие

подразделение ОМОН (на рус. ОМОН) «Ратибор» Управления Росгвардии по Красноярскому краю Сибирского округа войск Национальной гвардии рф.

4. В период времени с 25.02.2022 по 31.03.2022 заместитель командира оперативного взвода отряда мобильного особого назначения «Ратибор» управления Росгвардии по Красноярскому краю Сибирского округа войск Национальной гвардии рф Маркелов А.В., имея специальное звание «майор полиции», будучи вооруженным, в форменной одежде, включенном в состав одетых в форму вооруженных подразделений регулярных войск российской федерации, то есть комбатантом, в штате специального отряда быстрого реагирования (далее СОБР) «Росгвардии», в который входили работники СОБР «Росгвардии» с г. Красноярск и работники отряда мобильного особого назначения (далее ОМОН) «Росгвардии» по Красноярскому краю российской федерации, находясь на территории оккупированного представителями подразделений вооруженных сил и других силовых ведомств Российской Федерации поселка Гостомель Бучанского района Киевской области, будучи знакомым с законами и обычаями войны, предусмотренными и закрепленными в положениях международного законодательства, нормативно-правовых актах рф, имея умысел, направленный на нарушение законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых дано Верховной Радой, по предварительному сговору с другими неустановленными в настоящее время военнослужащими из числа вс рф специального отряда быстрого реагирования «Росгвардии», принимал непосредственное участие в актах вооруженной агрессии против гражданского населения на территории Киевской области.

Фактические обстоятельства уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 УК Украины, в совершении которого подозревается Маркелов Александр Валерьевич:

Так, Маркелов Александр Валерьевич, будучи в штате управления «Росгвардии» по Красноярскому краю, российской федерации, вооруженным, в форменной одежде, включенном в состав одетых в форму вооруженных подразделений регулярных войск российской федерации, то есть комбатантом, вместе с неустановленными военнослужащими специального отряда быстрого реагирования (далее - СОБР) «Росгвардии», в который входили работники СОБР «Росгвардии» по Красноярскому краю и работников отряда особого назначения (далее - ОМОН) Красноярского края, российской федерации, в общем количестве примерно 150-170 человек, находясь в подчинении военнослужащих из числа командного состава управления «Росгвардии» по Красноярскому краю, а именно Лица 1 (обвинительный акт в отношении которого 01.01.2023 направлено в суд в уголовном производстве № 12022100000000843 от 04.11.2022 по обвинению в совершении уголовного преступления, предусмотренного ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 УК Украины, далее - Лицо 1), заместителя командира отряда мобильного особого назначения «Росгвардии» по Красноярскому краю российской федерации Лица 2 (обвинительный акт в отношении которого

Ведф -

01.01.2023 направлено в суд в уголовном производстве № 12022100000000843 от 04.11.2022 по обвинению в совершении уголовного преступления, предусмотренного ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 УК Украины, далее - Лицо 2) и заместителя командира отряда милиции особого назначения ГУВД по Красноярскому краю РФ Лица 3 (обвинительный акт в отношении которого 01.01.2023 направлено в суд в уголовном производстве № 12022100000000843 от 04.11.2022 по обвинению в совершении уголовного преступления, предусмотренного ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 УК Украины, далее - Лицо 3), осуществляя боевые задачи на территории Украины с 24.02.2022, действуя по предварительному сговору группой лиц, имея умысел на нарушение законов и обычаев войны, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, в форме нападений на гражданское население, соединенных с умышленным убийством, принимал непосредственное участие во вторжении на территорию Украины в составе российских оккупационных войск и в актах вооруженной агрессии против гражданского населения на территории Киевской области.

Так, 25.02.2022, в утренний период суток, точного времени досудебным расследованием не установлено, Маркелов Александр Валерьевич, будучи в штате управления «Росгвардии» по Красноярскому краю, российской федерации, вооруженным, в форменной одежде, включенном в состав одетых в форму вооруженных подразделений регулярных войск российской федерации, то есть комбатантом вместе с неустановленными военнослужащими в составе СОБР «Росгвардии», действуя умышленно, имея умысел, направленный на совершение других нарушений законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, соединенных с умышленным убийством, по предварительному сговору группой лиц, находясь на боевых позициях по ул. Шевченко и ул. Свято-Покровской напротив ЖК «Чешский двор», недалеко от магазина ООО «ФОРА», расположенного по адресу: Киевская обл., пос. Гостомель, Гостомельское шоссе, 1, получил от своего командира Лица 1 преступный приказ, согласованный и направленный непосредственными командирами Лицом 2 и Лицом 3 о нападении не выборочного характера на гражданское население путем расстрела гражданского населения и любых транспортных средств, которые движутся по ул. Шевченко в пгт Гостомель Киевской области в направлении г. Буча Киевской области из г. Киева и в противоположном направлении по этой трассе, в связи с чем у Маркелова А.В. вместе с другими неустановленными военнослужащими вс рф специального отряда быстрого реагирования «Росгвардии» сформировался уголовно-противоправный совместный с Лицом 1, Лицом 2 и Лицом 3 умысел, направленный на совершение нарушения законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, в форме нападения неизбирательного характера на гражданское население, соединенное с умышленным убийством, по предварительному сговору группой лиц.

Вераф

В дальнейшем, 25.02.2022, примерно в 10 час. 19 мин, Маркелов Александр Валерьевич, по предварительному сговору вместе с другими неустановленными в ходе досудебного расследования военнослужащими ВС РФ специального отряда быстрого реагирования «Росгвардии», в который входили работники СЗШР «Росгвардии» по Красноярскому краю и работники ЗМОП «Росгвардии» по Красноярскому краю РФ, находясь на боевых позициях по ул. Шевченко и ул. Свято-Покровской напротив ЖК «Чешский двор», неподалеку от магазина ООО «ФОРА», расположенного по адресу: Киевская область, пгт Гостомель, Гостомельское шоссе, 1 под командованием Лица 1 и во исполнение преступного приказа последнего, а также Лица 2 и Лица 3, действуя умышленно, имея умысел на нарушение законов и обычаев войны, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, в частности требований ст. ст. 48, 51, 52, 75 ГП I, ст. ст. 3, 32, 147 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 открыл прицельный огонь из автоматического огнестрельного оружия - автомата Калашникова на поражение по транспортному средству «Chevrolet Aveo» с государственным номерным знаком КА 5465 НТ, который двигался по ул. Шевченко в пгт Гостомель Киевской области в направлении г. Буча Киевской области (на участке дороги по координатам 50.5551976, 30.2728375), в котором находился водитель Ушатенко Михаил Витальевич, 20.12.2000 года рождения, и пассажирка Зверева Алена Александровна, 31.01.2000 года рождения, которая находилась на переднем сиденье указанного автомобиля, в результате чего последние получили огнестрельные ранения не совместимые с жизнью, от которых скончались на месте.

В результате указанных умышленных действий Маркелова Александра Валерьевича и его не установленных в настоящее время соучастников Зверевой Алене Александровне причинены телесные повреждения в виде сквозного осколочного ранения головы с входной раной в лобной области справа и выходной в затылочной области справа в верхней трети, с раневым каналом, отходящим от в направлении спереди-назад, несколько снизу вверх, с проникновением в черепную полость, с переломами костей черепа и повреждением головного мозга по его ходу.

При этом, осколочное ранение образовались прижизненно, незадолго до смерти, от действия огнестрельного оружия, имеет признаки тяжелых телесных повреждений (по критерию опасности для жизни в момент причинения) и находится в прямой причинной связи с наступлением смерти Зверевой Алены Александровны.

В результате указанных умышленных действий Маркелова Александра Валерьевича и его не установленных в настоящее время соучастников Ушатенку Михаилу Витальевичу причинено огнестрельное проникающее слепое осколочное ранение шеи с входной раной на правой боковой поверхности шеи с раневым каналом, отходящим от нее в направлении снизу-вверх, сзади-наперед, справа-налево, с повреждением по его ходу мягких тканей головы, шеи и вероятным поражением шейных позвонков; два слепых огнестрельных проникающих осколочных ранения на задней поверхности грудной клетки

справа с входными ранами в правой подлопаточной области и раневыми каналами, отходящими от них в направлении сзади-наперед, справа-налево и снизу-вверх с проникновением в правую плевральную полость с вероятным повреждением внутренних органов; слепое огнестрельное проникающее осколочное ранение спины с входной раной в поясничной области справа и раневым каналом, отходящим от нее в направлении сзади-наперед, справа-налево и снизу-вверх с проникновением в брюшную полость и вероятным повреждением внутренних органов; сквозное огнестрельное пулевое ранение правого плеча с входной раной на правом надплечье, раневым каналом, отходящим от нее в направлении сверху-вниз, спереди-назад и слева-направо с повреждением головки правой плечевой кости и выходной раной на внешней поверхности правого плеча; сквозное огнестрельное пулевое ранение спины с входной раной в поясничной области слева: области слева, раневым каналом, отходящим от нее подкожно в направлении справа-налево, практически горизонтально, несколько сверху-вниз и выходной раной в данной области.

При этом, указанные огнестрельные ранения образоваться прижизненно, незадолго до смерти, практически одномоментно, от действия огнестрельного оружия, а именно действия осколков взрывчатых снарядов, имеют признаки тяжелых телесных повреждений по признаку опасности для жизни и находятся в прямой причинной связи с наступлением смерти Ушатенка Михаила Витальевича.

Вместе с этим, военнослужащий ВС РФ Маркелов Александр Валерьевич осознавал, что пассажиры «Chevrolet Aveo» с государственным номерным знаком КА 5465 НТ являются гражданскими лицами в понимании ст. 50 ГП I, то есть лицами, которые находятся под защитой международного гуманитарного права и не должны быть объектами нападений, а также, что его действия могут привести к причинению смерти гражданским лицам.

Таким образом, Маркелов Александр Валерьевич осознавал общественную опасность своих действий, предвидел возможность и неизбежность наступления смерти гражданских лиц и желал ее наступления, а также выполнил все действия, которые считал необходимыми для доведения убийства до конца.

Итак, Маркелов Александр Валерьевич подозревается в том, что, находясь в должности командира специальной машины отряда мобильного особого назначения «Ратибор» управления Росгвардии по Красноярскому краю Сибирского округа войск национальной гвардии рф, майор полиции, осознавая существование международного вооруженного конфликта, 25.02.2022, примерно в 10 час. 19 мин., вместе с другими неустановленными в ходе досудебного расследования военнослужащими вс рф специального отряда быстрого реагирования «Росгвардии», находясь на боевых позициях по ул. Шевченко и ул. Свято-Покровской напротив ЖК «Чешский двор», неподалеку от магазина ООО «ФОРА», расположенного по адресу: Киевская обл., пгт Гостомель, Гостомельское шоссе, 1 (на участке дороги по координатам 50.5551976, 30.2728375) в нарушение требований ст.ст. 48, 51, 52, 75 ДП I, ст.ст. 3, 32, 147 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время

войны от 12.08.1949, действуя умышленно, по предварительному сговору группой лиц, осознавая, что водитель и пассажирка автомобиля «Chevrolet Aveo» с государственным номерным знаком КА 5465 НТ являются гражданскими лицами в понимании ст. 50 ДП И, то есть лицами, находящимися под защитой международного гуманитарного права и которые не должны быть объектами нападений, вместе с неустановленными представителями российских оккупационных войск открыл огонь из автоматического огнестрельного оружия - автомата Калашникова по автомобилю «Chevrolet Aveo», д.н.з. КА 5465 НТ и людям, которые находились в нем, то есть совершил нападение на гражданских лиц.

В результате совершения нападения причинена смерть гражданским лицам Ушатенку Михаилу Витальевичу и Зверевой Алене Александровне.

В результате указанного обстрела, автомобиль «Chevrolet Aveo» с государственным номерным знаком КА 5465 НТ получил 127 повреждений, которые являются огнестрельными и образованы оболочечным или полуоболочечным снарядом и остановился по ходу движения транспортного средства на правой стороне обочины возле дороги.

Таким образом, военнослужащий вс рф Маркелов Александр Валерьевич, действуя по предварительному сговору группой лиц с другими не установленными в настоящее время представителями российских оккупационных войск, в условиях международного вооруженного конфликта и в связи с ним, умышленно совершил нападение на гражданских лиц, не принимавших непосредственного участия в военных действиях, соединенное с умышленным убийством, чем нарушил требования ст.ст. 48, 51, 52, 75 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) от 08 июня 1977 года и ст.ст. 3, 32, 147 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949.

Правовая квалификация уголовного правонарушения, в совершении которого подозревается Маркелов А.В., с указанием статьи (части статьи) закона Украины об уголовной ответственности:

МАРКЕЛОВ Александр Валерьевич, обоснованно подозревается в нарушении законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, соединенные с умышленным убийством, совершенные по предварительному сговору группой лиц, то есть, в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 УК Украины.

Одновременно подозреваемому МАРКЕЛОВУ Александру Валерьевичу разъяснено, что согласно ст. 42 Уголовного процессуального кодекса Украины он как подозреваемый имеет право:

1) знать, в совершении какого уголовного правонарушения его подозревают;

2) быть четко и своевременно уведомленным о своих правах, предусмотренных УПК Украины, а также получить их разъяснение;

3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним до первого допроса с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, а также после первого допроса - иметь свидания без ограничения их количества и продолжительности; на участие защитника в проведении допроса и других процессуальных действий; на отказ от защитника в любой момент уголовного производства; на получение правовой помощи защитника за счет государства в случаях, предусмотренных УПК Украины и/или законом, регулирующим предоставление бесплатной правовой помощи, в том числе в связи с отсутствием средств на ее оплату;

4) не говорить ничего по поводу подозрения против него или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;

5) давать пояснения, показания по поводу подозрения, в любой момент отказаться их давать;

6) требовать проверки обоснованности задержания;

7) в случае задержания или применения меры пресечения в виде содержания под стражей - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания в соответствии с положениями статьи 213 УПК Украины;

8) собирать и представлять следователю, прокурору, следственному судье доказательства;

9) участвовать в проведении процессуальных действий;

10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;

11) применять с соблюдением требований УПК Украины технические средства при совершении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд вправе запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих охраняемую законом тайну, касающихся интимной жизни лица, о чем выносятся (постановляется) мотивированное постановление (определение);

12) заявлять ходатайство о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности для себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и т.п.;

13) заявлять отводы;

14) ознакомиться с материалами досудебного расследования в порядке, предусмотренном статьей 221 УПК Украины, и потребовать открытия материалов согласно статье 290 УПК Украины;

15) получать копии процессуальных документов и письменные уведомления;

16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следственного судьи в порядке, предусмотренном этим Кодексом;

17) требовать возмещения вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановление репутации, если подозрение не подтвердилось;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и при необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Кроме того, подозреваемый обязан:

1) прибыть по вызову к следователю, прокурору, следственному судье, суд, а в случае невозможности прибыть по вызову в назначенный срок – заранее сообщить об этом указанным лицам;

2) исполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;

3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следственного судьи, суда.

Подозреваемый, который является иностранцем и заключенный, имеет право на встречу с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которую ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый имеет также другие процессуальные права, предусмотренные этим Кодексом.

Подозреваемому вручается памятка о его процессуальных правах и обязанностях одновременно с их уведомлением лицом, осуществляющим такое уведомление.

**Старший следователь отдела расследования
преступлений, совершенных в условиях вооруженного
конфликта следственного управления
ГУНП в Киевской области
старший лейтенант полиции**

Артур ПАГАС

СОГЛАСОВАНО
**Прокурор, осуществляющий надзор за
соблюдением законов при проведении
досудебного расследования в форме
процессуального руководства в
уголовном производстве
№ 12022100050000424 -
прокурор отдела Киевской
областной прокуратуры**

Оксана КАЛЮС

*Переклад тексту цього документу з української
на російську мовою мною перекладачем Васильчук
Володимир*